

Nu

Klimatet kan
inte vänta.

Grön politik - för en hållbar framtid

Vägen mot ett hållbart Uppsala

Innehållsförteckning

Inledning	3	Elever har rätt att påverka sin situation Bättre villkor för personalen i skolan	
Ett ekologiskt hållbart Uppsala	3	Bättre fysisk och psykosocial arbetsmiljö i skolan Förskolan – grunden för en trygg skolgång Vuxenutbildning öppnar nya möjligheter att lära	
Klimatsmarta transporter	3		
Snabba och säkra cykelvägar			
Utbyggd och effektiv kollektiv- och spårtrafik			
Effektiva och klimatsmarta bilresor och lastbilstransporter			
Stad och landsbygd – smart fysisk planering	4		
Nya bostadsområden och tätare bebyggelse			
Grönska i staden			
Minskat bilberoende			
Miljövänliga hus			
Uppsalahem – en viktig pusselbit för ett hållbart Uppsala			
Bygg bort bristen på studentbostäder			
Uppmuntra stadsodling			
Lätt att leva på landsbygden			
En barnvänlig stad			
Klimat och miljö	5		
Bra dricksvatten är grundläggande för ett växande Uppsala			
Badvänlig Fyriså och minskad översvämningsrisk			
Fossilfri energiförsörjning genom lokalt producerad förnybar energi			
Minskad förbrukning av plast			
Giftfri miljö			
Jordbrukets roll i en hållbar utveckling för Uppsala			
Ett socialt hållbart Uppsala	7		
Skola och utbildning	7		
Individens utveckling grundläggs i skolan			
Utbildning om hållbar utveckling			
Skolans roll för ett normkritiskt tänkande			
		Arbetsmarknad, jämlikhet och trygghet	8
		Arbete ger möjlighet till försörjning och integration	
		Kommunen behöver bli en bättre arbetsgivare	
		Etablering ger socialt sammanhang och förbättrad integration	
		Diskriminering ska motverkas	
		Stärkt demokrati	
		Jämställdhet och jämlikhet ger lika villkor i samhället	
		Tryggheten stärks genom strukturerat arbete mot våld och hot	
		Omsorg, kultur och fritid	9
		Trygga personalförsörjningen i socialtjänst och omsorg	
		Ökad tillgänglighet för äldre och personer med funktionsnedsättning	
		Samverkan inom vården med individen i centrum	
		Stärkt arbete mot psykisk ohälsa bland barn och unga	
		Ett rikt kulturliv med bredd och mångfald	
		Goda möjligheter till fritidsaktiviteter	
		Goda möjligheter för idrott och rörelse	
		Ett ekonomiskt hållbart Uppsala	11

Inledning

Miljöpartiets ser samhället som en helhet – allt hänger ihop och är beroende av varandra. Vår politik bygger därför på tre solidariteter: med världens alla människor, med kommande generationer och med djur, natur och det ekologiska systemet. I detta kommunprogram lägger vi fram hur vår syn på samhället och våra solidariteter blir till konkret, lokal politik i Uppsala kommun.

Världen står inför stora utmaningar, så också Sverige och Uppsala. Miljöpartiet vill möta dessa genom offensiv politik som skapar en hållbar framtid. Under fyra års tid har vi suttit i en stabil och konstruktiv majoritet i Uppsala kommunfullmäktige. Där har vi kunnat genomdriva mycket grön politik, vilket syns tydligt i hur staden nu byggs och utvecklas, men också i styrningen av kommunens verksamhet.

Mycket återstår att göra för att skapa ett hållbart Uppsala. I detta program kan du läsa vad Miljöpartiet i Uppsala kommun vill fokusera på under mandatperioden 2018-2022. Programmet är uppdelat efter huvudrubrikerna ett ekologiskt, ett socialt och ett ekonomiskt hållbart Uppsala. Alla dessa tre delar behövs nämligen för att skapa ett starkt, välmående och lyckligt samhälle.

Om du har frågor, hör av dig till oss i Miljöpartiet, så ska vi göra vårt bästa för att ge dig svar!

Epost: uppsala@mp.se.

Telefon: 018-727 13 16.

Ett ekologiskt hållbart Uppsala

Miljöpartiet vill fortsätta ett offensivt arbete för att ta ansvar för att hejda en skenade klimatkris. Uppsala växer snabbt och mycket och genom kloka beslut nu skapas förutsättningar för en hållbar framtid. Sverige ska bli en av världens första fossilfria välfärdsnationer och Uppsala ska vara fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050.

En hållbar stad är hållbar både för de som lever här nu och för framtiden. Staden och landsbygdens ska utvecklas och växa smart. Det ska vara enkelt att leva hållbart såväl i staden som på landet. Snabbcykelvägar, spårtrafik i stan och pendelparkeringar ska göra det lätt att ta sig fram snabbt och smidigt och med mindre klimatpåverkan. Utbyggnaden av gröna stråk med vatten speglar ger både ett trevligt stadsrum för människor och bättre luftkvalitet och ökad biologisk mångfald. En ekologiskt hållbar kommun är en kommun där de olika delarna stärker varandra. Där nybyggnationer både ger fler bostäder och ökad andel energieffektiva hus. I Miljöpartiets Uppsala skapas i första hand rum för människor, inte maskiner, både idag och i framtiden.

Klimatsmarta transporter

Snabba och säkra cykelvägar

Uppsala ska fortsätta arbetet med att bli Sveriges bästa cykelstad. Genom fortsatta satsningar på sammanhängande och säkra cykelvägar, säkra skolvägar och bra och säkra cykelparkeringar ska cykeln vara det första och bästa alternativet för resor inom Uppsala och andra tätorter inom kommunen. Miljöpartiet vill bygga ut snabbcykelvägar, cykelskötselstationer, tydligt separerade cykel- och gångvägar där det är möjligt samt cykelparkeringsgarage samt stöld- och väderskyddade parkeringar. Eftersom utrymmet i staden är begränsat kräver vissa cykelsatsningar att gatuutrymme tas från bilar. Utanför Uppsala tätort är det viktigt att bygga cykelvägar både mellan orter på landsbygden och in

till Uppsala, samt cykelparkeringar vid större kollektivtrafiknoder.

Miljöpartiet vill vidareutveckla konceptet "Cykelvänlig arbetsplats" för fler arbetsplatser. Konceptet går ut på att göra det lättare för medarbetare att cykla till och från jobbet samt i tjänsten. Transporter med lastcykel ska underlättas, både inom kommunens verksamhet och hos företag, organisationer och medborgare.

Utbyggd och effektiv kollektiv- och spårtrafik

För att klara den snabbt växande stadens behov av effektiva transporter krävs en utbyggnad av kollektivtrafiken i motsvarande grad. Den bärande delen bl.a. för att skapa tillräcklig transportkapacitet i Uppsala är utbyggnad av spårväg. Miljöpartiet vill bygga Kunskapsstråket mellan city, Akademiska sjukhuset, Biomedicinskt centrum, Ångström, Ulleråker och Ultuna. Kollektivtrafik ska prioriteras framför privatbilism, när det gäller framkomlighet.

Miljöpartiet vill också se en snabb utbyggnad av fyrspår på järnvägen mot Stockholm och en ny station i Bergsbrunna. I samverkan med Region Uppsala och statliga myndigheter vill vi även verka för stationsuppehåll i Vänge, Järlåsa och Vittinge (Heby kommun) längs Salabanen. För att avlasta city när de nya stadsdelarna i Södra staden byggs, behöver en förbindelse till ett nytt stationsläge i Bergsbrunna tillkomma.

Miljöpartiet vill därför bygga en bro över Fyrisån mellan Ultuna och Sävja för spårtrafik samt gång och cykel.

Effektiva och klimatsmarta bilresor och lastbilstransporter

I Uppsala ska cykel, gång och kollektivtrafik vara det snabbaste, enklaste och mest använda sättet att transportera sig. Bilen har dock fortfarande en roll, särskilt på landsbygden. Därför är det viktigt att stimulera användandet av förnybara bränslen och el. Miljöpartiet vill satsa på ett kraftigt utökat antal laddstolpar och

fler tankställen för biogas.

Strategiska platser som bidrar till att till exempel småföretagare på landsbygden väljer el ska identifieras och laddinfrastruktur ska byggas på dessa platser. Pendlar-parkeringar, för dem som vill ansluta till kollektivtrafik vid stora kollektivtrafiknoder, ska finnas i tätorterna. Infartsparkeringar, för dem som tar bilen till utkanten av Uppsala för att ansluta till kollektivtrafik in till centrala staden, ska byggas i anslutning till ringlinjen och där bussar mot centrum finns. På så vis minskar biltrafiken i centrum och centrumhandeln stimuleras.

För att minska antalet tunga transporter vill Miljöpartiet se en ökad samordning av gods- och varu-transporter i centrala Uppsala genom inrättandet av fler logistiska centra samt verka för elektrifiering av godstransporter. Miljözoner ska införas (under förutsättning att nödvändiga beslut i riksdagen fattas) för att stoppa utsläpp från de smutsigaste bilarna. Det är positivt att andelen fordon som drivs av biogas ökar, så dessa ska inte begränsas av restriktioner av typen miljözoner.

Miljöpartiet vill fortsätta att använda friköp, parkeringsnormer och parkeringsavgifter som verktyg inom Uppsala tätort för att öka andelen som reser kollektivt, med cykel eller gå i stället för att åka bil.

Stad och landsbygd – smart fysisk planering

Miljöpartiet anser att det är viktigt vid såväl förtätning av staden som vid nybyggnation att bostadsformer-na är blandade i olika stadsdelar. Det ska finnas såväl hyresrätter som bostadsrätter och stora och små bostäder inom samma område för att skapa en socialt hållbar stad där människor från olika grupper kan möta varandra. Det är viktigt att kommunen aktivt arbetar för att få fram fler billiga bostadsalternativ genom att till exempel nyttja regeringens olika satsningar på bostadsområdet.

En långsiktigt hållbar stadsutveckling kräver att vi ser över våra planprocesser, så att dessa blir tids- och resurseffektiva. Vi behöver säkerställa att ny bebyggelse skapar förutsättningar för social hållbarhet, klimatsmart resande och minskad klimatpåverkan. Vi behöver planera för samhällsservice redan i ett tidigt skede. Det kan gälla allt från förskolor och skolor till lokaler för hälso- och sjukvården. En god samverkan med Region Uppsala är viktig för att få till stånd kollektivtrafik, vårdcentraler och annan samhällsservice.

Nya bostadsområden och tätare bebyggelse

Uppsala kommun växer snabbt och behöver växa genom både nya områden och genom en förtätning där det är möjligt. En tät stad bidrar till effektivt resande och i många avseenden ett enklare livspussel. Under den gångna mandatperioden har byggtakten av nya bostäder i Uppsala ökat kraftigt, vilket är mycket positivt. Denna höga takt behöver upprätthållas för att

möta behovet av bostäder i en växande kommun. Miljöpartiet stödjer planerna på utbyggnad av Bergsbrunna och Södra staden-Gottsunda, samt tågstation i Bergsbrunna och kollektivtrafiklänk mellan Bergsbrunna och Gottsunda. Dessa infrastrukturprojekt underlättar för resande med kollektivtrafik till Uppsalas södra delar, så att de som reser inte behöver åka in till centrala Uppsala för byte. Utbyggnaden av de södra stadsdelarna gör att kapacitetsstark kollektivtrafik kan finansieras i Uppsala och ökar också underlaget för fyrspår till Stockholm.

Grönare Uppsala

Grön infrastruktur i form av gröna stråk, naturreservat, skyddade naturområden och närnatur som kompletterar parkerna behöver utvecklas och bevaras. Miljöpartiet vill bevara och stärka den biologiska mångfalden och öka kunskapen om artmångfalden. Miljöpartiet vill inrätta naturreservatet Årike Fyris, skydda viktiga åkermarker och även bilda nya naturreservat.

Minskat bilberoende

Centrala Uppsala ska vara attraktivt och lätt att nå till fots eller cykel samt med kollektivtrafik så att centrumhandeln stimuleras och staden blir en trevlig mötesplats för människor. Miljöpartiet vill inte ha fler externa handelsplatser, eftersom det leder till mer biltrafik och ökade utsläpp. I stället ska service nära människor, i mindre stadsdelscentra, prioriteras. Fler gator i eller i direkt anslutning till Uppsalas stadskärna ska göras bilfria. Detta bidrar inte bara till bättre framkomlighet för gångtrafikanter och cyklister utan även till renare luft och en känsla av Uppsala som en större och gemytligare stad. Miljöpartiet vill att hastigheterna ska vara anpassade efter nollversionen i trafiken samt att bilpooler kan bli ett naturligt sätt för många i Uppsala att kunna använda bil när det behövs, utan de kostnader i plats och pengar som krävs för att äga själv.

Miljövänliga hus

Miljöpartiet vill att nya bostadsområden ska vara hållbara bostadsområden. Hus byggda i trä har mindre klimatpåverkan än hus byggda i betong. Kommunen bör därför arbeta för att öka användandet av trä vid byggnationer, både genom fler av rena träbyggnationer och genom att andelen trä utökas. Miljöpartiet vill att fler fastigheter ska vara lågenergihus samt att solceller installeras på fastighetstak, där det är möjligt. Nya tekniska innovationer, smarta energilösningar, kloka transportlösningar och social hållbarhet ska alla vägas in när nya bostadsområden planeras. För att möjliggöra förslagen ovan bör kommunen förvärva mark i planerade områden.

Uppsalahem

– en viktig pusselbit för ett hållbart Uppsala

Kommunens bostadsbolag ska ligga i framkant när det gäller smarta bostäder. De kommande tio åren behöver tusentals lägenheter som Uppsalahem äger renoveras. Det innebär stora utmaningar för att få till ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbara lösningar. Hyreshöjning-

arna måste hållas på en rimlig nivå, med möjlighet för hyresgästerna att själva påverka standarden och därmed hyran. Den sociala blandningen i stadsdelarna ska öka, med olika upplåtelseformer, storlek och kostnad för boendet. Där kan Uppsalahem bidra med klok planering i samband med renoveringarna. Renoveringen ska göras så att husens energiförbrukning minskar avsevärt och att solceller installeras på de tak där det är tekniskt lämpligt. Miljöförbättrande renoveringar är kostsamma men betalar sig i hög utsträckning genom lägre kostnader i driften av fastigheten.

Kostnaden för att bygga nytt är hög i Uppsala och kommer sannolikt att fortsätta stiga. Uppsalahem måste få möjlighet att pressa hyrorna i nya hus genom att bygga fler standardhus. Energiprestandan i nya hus ska vara hög och nya tekniska lösningar bör testas och utvecklas.

Miljöpartiet anser att kostnaden för parkeringar ska bäras av dem som nyttjar dessa och inte belasta alla lägenheter i den aktuella fastigheten.

Bygg bort bristen på studentbostäder

Uppsala är en av Sveriges största studentstäder, och behovet av studentlägenheter är därför stort. Det finns idag en brist på uppskattningsvis 1000 studentlägenheter i Uppsala. Miljöpartiet vill att den bristen ska byggas bort under kommande mandatperiod. Uppsalahem/Studentstaden kan stå för en del av dessa bostäder, men vi vill även se andra aktörer bygga studentlägenheter för att fylla det behov som finns.

Uppmuntra stadsodling

Stadsodlingsåret ska permanentas och bli en del av kommunens ordinarie verksamhet. Kommunen ska uppmuntra till stadsodling och utöka antalet platser för stadsodling. Kolonilotter, koloniträdgårdar och "trädgårdsdelning" ska uppmuntras. Vid planering av nya områden ska utrymme för stadsodling beaktas. Kommunen ska aktivt lyfta fram stadsodling och det stora intresset som finns i kommunen och bidra till att sprida intresse och kompetens.

Lätt att leva på landsbygden

Landsbygden är en stor och viktig del av Uppsala kommun och det ska vara lätt att leva såväl på landsbygden som i stan. Vi vill se en levande landsbygd där tätorter är väl försörjda med kollektivtrafik och utvecklas med affärsverksamhet, träffpunkter, bostadsbyggande, fritidsaktiviteter och skolor. De 14 utpekade tätorterna i Uppsala kommuns landsbygdsprogram ska särskilt prioriteras. Kollektivtrafikstråk med god turtäthet är central för ett hållbart resande på landsbygden, liksom god tillgång till förnybara bränslen och elladdning för de bilresor som krävs där kollektivtrafiken inte räcker till.

För att det ska vara lätt att arbeta och leva på landsbygden är det viktigt att bredbandsutbyggnaden prioriteras. Bredbandsutbyggnaden ska under mandatperioden nå nära 100 % och småföretagares behov på landsbygden ska prioriteras. Insamlingscentraler för kläder, möbler, böcker och annat ska finnas centralt i tätorter utanför Uppsala.

En barnvänlig stad

Miljöpartiet vill arbeta för en stad där barn kan röra sig fritt. Särskilt viktigt är det att barn och ungdomar själva ska kunna gå och cykla till skolan. Miljöpartiet vill minska barns beroende av skjuts till och från skolan, och sträva mot säkra skolvägar och minska biltrafik i direkt anslutning till skolor och förskolor.

Klimat och miljö

Bra dricksvatten är grundläggande för ett växande Uppsala

Vatten är vårt viktigaste livsmedel. Alla uppsalabor ska ha säkert, rent och friskt dricksvatten, nu och i framtiden. Det är en förutsättning för att Uppsala ska kunna utvecklas.

Vid all bebyggelse av Uppsalaåsen som kan riskera att bidra till föroreningar av grundvattnet krävs åtgärder för att skydda vattentäkten. Vårt dricksvatten renas först i olika filter, och sedan passerar det via dammar uppe på åsen, ner genom Uppsalaåsen. Det tar ungefär sex månader för vattnet att passera genom åsen, och sedan utgör det ett lika bra vatten som det naturliga grundvattnet. Denna filtration behöver sannolikt utökas, och en plan för det behöver tas fram.

För att möta den ökade risken för brist på dricksvatten som uppstår både av att Uppsala växer och av förändringar i klimat behöver en utredning göras om möjligheterna att bygga ett nytt vattenverk baserat på ytvatten från Mälaren.

Uppsala Vatten AB ska leverera rent dricksvatten till Uppsalas invånare och därför genomförs rening av dricksvattnet från perfluorerande ämnen/PFAS. Försvarsmakten måste åtgärda föroreningarna av PFAS på Ärnaområdet vid källan, så att förorening av Uppsalabornas dricksvatten och av Mälaren (som är stockholmarnas dricksvattenkälla) av gamla PFAS-utsläpp inte fortsätter.

Badvänlig Fyrisån och minskad översvämningsrisk

Fyrisån är viktig för Uppsala på många sätt. Miljöpartiet vill att det ska bli möjligt att bada i Fyrisån, uppströms från reningsverket. Åns ekologiska status måste höjas och den viktiga reningen av dagvatten måste öka. Vi vill se över taxorna för dagvatten, för att bli a stimulera fastighetsägare till ett bättre lokalt omhändertagande av dagvatten.

Uppsala har utsetts till Sveriges bästa kommun på klimatanpassning av IVL Svenska Miljöinstitutet. Denna omvitnat goda förmåga behöver vi använda när det kommer till Fyrisån, eftersom klimatförändringarna medför en ökad risk för översvämningar. Kommunen måste skapa en god beredskap för att stora vattenmängder kan flöda till Fyrisån på kort tid. Denna beredskap kan skapas både genom strukturer i stadsmiljön för att fördröja dagvatten och genom att förbereda områden som kan tillåtas bli översvämmade. Kedjor av vattenstrukturer, som gröna kilar i staden där vatten kan samlas, ökar också den biologiska mångfalden.

Fossilfri energiförsörjning genom lokalt producerad förnybar energi

För att nå målet om att bli Sveriges första fossilfria kommun krävs att kommunen satsar på utbyggnaden av lokalt producerad energi. Biogas, biodiesel, vindkraft och solceller bidrar alla till att minska beroendet av fossil energi. Miljöpartiet vill att Stiftelsen Jälla egendom, som idag driver jord- och skogsbruk tillsammans med Jällagymnasiet, ska starta småskalig biogasproduktion även för fordonsgas och fungera som utbildningsplats för lantbrukare och andra som vill lära sig mer om detta. Reningsverket byggs nu om för ökad biogasproduktion och Miljöpartiet vill skapa ytterligare möjligheter för ökad produktion genom ökad insamling av komposterbart material.

Fjärrvärme är en effektiv uppvärmning av bostäder och lokaler. Kommunen ska utveckla dialogen och samarbetet med Vattenfall vad gäller fjärrvärmenätet i staden så att det säkerställs att alla nya bostadsområden kan kopplas till fjärrvärmeanläggningar. Alla kommunens lokaler ska ha mål för minskad energianvändning och ökad energieffektivisering.

Minskad förbrukning av plast

Plast utgör idag ett stort men dolt miljöproblem. Miljöpartiet vill att den nordiska strategin för plastanvändning ska omarbetas till en lokal handlingsplan för Uppsala kommun. Kommunen måste mer aktivt arbeta med att minska användningen och öka återanvändningen av plast. Förbränningen av plast behöver också minska. Kommunen ska se över sin användning av plast i t.ex. hemtjänst och omvårdnad. Vi bör skyndsamt övergå till bioplastprodukter. När nya konstgräsplaner och lekplatser anläggs ska fokus läggas på att använda skonsamma material för miljön.

Giftfri miljö

Miljöpartiet vill att det ska finnas en kemikalierådgivare i kommunen som kan informera om hur Uppsalaborna kan få bort oönskade ämnen i hemmet. Uppsala kommun behöver delta aktivt i arbetet för att minska farliga och onödiga kemikalier, exempelvis inom ramen för FN:s kampanj Safe Planet. Försiktighetsprincipen ska gälla i kommunens verksamheter när det handlar om exponering av kemikalier som kan ha påverkan på vår hälsa. Barns behov ska särskilt beaktas. Kommunens konsumentrådgivare ska ges ett utökat ansvar för att bidra till kommunens klimat- och miljömål.

Jordbrukets roll i en hållbar utveckling för Uppsala

Idag ingår jordbrukets försörjning med vatten för bevattning och dricksvatten till djuren inte formellt i kommunens ansvar. Miljöpartiet vill att kommunen vid planering ska ta hänsyn till jordbrukets behov av vatten. Det kan till exempel handla om att anlägga ytor för fördröjning av vattenflöden, i samråd med jordbruket, och att ta hänsyn till påverkan på jordbrukets vattenförhållanden vid planering av vägar och annat som påverkar de naturliga vattenflödena. Det är viktigt att jordbrukets vattenförsörjning på lång sikt säkerställs.

Miljöpartiet vill värna värdefull jordbruksmark för livsmedelsproduktion, samtidigt som vi ser till det likaledes stora behovet att bygga nya bostäder inom kommunen.

Miljöpartiet vill öka andelen ekologisk och närproducerad mat i kommunens samtliga verksamheter. Det finns redan ett beslut att kommunen till år 2023 ska ha 100 procent ekologiska livsmedelsinköp. För göra det ekonomiskt möjligt krävs en ökad andel vegetabilier i kommunens mat, men även ett minskat matsvinn och att mat lagas mer från grunden. Produktion av vegetabilisk mat bidrar dessutom i mindre utsträckning till klimatpåverkan än vad animalisk kost gör. Miljöpartiet vill höja denna ambition genom att även prioritera närproducerad mat.

Ett socialt hållbart Uppsala

Social hållbarhet är ett fundament i alla hållbara samhällsbyggen. Vår vision och målsättning är att Uppsala kommun fortsätter att arbeta aktivt med inkludering inom samhällets alla delar. Miljöpartiet vill utforma socialpolitiken så att människors trygghet och oberoende stärks. Målet är ett öppet, rättvist och solidariskt samhälle. Det sociala arbetet ska präglas av integritet och respekt för varje människa. Hjälp till självhjälp och möjligheter för alla att forma sin egen framtid ska vara i fokus.

Skolan har en viktig roll för att uppnå social hållbarhet. En god utbildning är grunden för att klara sig i samhället och kunna förverkliga sina drömmar. Skolan ska vara likvärdig och ge alla barn och ungdomar samma möjligheter och redskap för att lyckas. Vidare är skolan en viktig mötesplats där barn och unga från olika sammanhang och bakgrund kan träffas vilket ger möjligheter till integration mellan människor.

Ett gott utbud av olika fritids- och kulturaktiviteter gör Uppsala till en attraktiv stad. Det bidrar också till en ökad möjlighet till demokratiskt inflytande för medborgarna. Allas möjligheter och rättigheter att ta del av samhällets alla delar på lika villkor måste värnas. Därför ska ojämlikhet, hot, hat, och våld och diskriminering bekämpas.

För att kommunens invånare ska kunna utvecklas genom livet behövs en sammanhållen politik för utbildning och arbete. För de som är nya i Sverige och Uppsala ska möjligheten finnas att etablera sig och bli en del av samhället. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuda hållbara lösningar som gör att personalen kan utvecklas i sin yrkesroll och väljer att stanna länge i sitt yrke.

Skola och utbildning

Individens utveckling grundläggs i skolan

Miljöpartiets mål är en förskola och skola där barn och ungdomar får viljan och redskapen att utvecklas genom livet. Skolan är en central mötesplats för unga människor i början av sina liv. Mötet mellan olika människor bygger en respekt och tilltro gentemot varandra som sprids ut i samhället. Skolan ska vara en arbetsplats som är trygg och säker, både för elever och för dem som arbetar där.

Tidiga insatser

Det är viktigt med ett 0-19 årsperspektiv i skolan för att kunna fokusera på varje elev. Det är redan i förskolan som man tar det första steget i det livslånga lärandet och mot en gymnasieexamen. Därför är det också viktigt att övergången mellan skolor och skolformer fungerar. Det är viktigt att barn som behöver extra stöd får det så tidigt som möjligt. Därför vill Miljöpartiet särskilt prioritera förskolan och lågstadiet. Men även föräldrautbildningar och familjecentraler är viktiga förebyggande insatser.

Skolan ska ge varje barn möjlighet att vara sig själv och växa till den som hen vill bli. Där ska barn och ung-

domar ges möjlighet att ta till sig kunskap, färdigheter i att samarbeta och umgås med andra och att påverka sin egen livssituation. Elever är tänkande och kreativa individer, vilket ska vara en utgångspunkt i skolans förhållningssätt. Det ska inte finnas lyckade och misslyckade elever, inte heller bra och dåliga skolor – alla har rätt att lyckas och att utvecklas, utifrån sina förutsättningar.

Politikens uppgift är att skapa förutsättningar för en skola som präglas av tillit till elevens nyfikenhet och lärarens kompetens, och som är tillgänglig för alla, oavsett ursprung, förutsättningar, funktionsvariation eller andra faktorer som påverkar barns lärande och utveckling. Ju tidigare insatser sätts in för dem som behöver extra stöd, desto större effekt får de för barnets och för samhällets utveckling.

Utbildning om hållbar utveckling

Skolan ska ha ett utökat ansvar att fördjupa arbetet med hållbar utveckling inom ramen för ordinarie verksamhet. Ett projekt med en modellskola för hållbar utveckling ska genomföras, med Naturskyddsföreningens modellskola i Malmö som förebild. Miljöpartiet vill också utarbeta en modell för att implementera ett ämnesövergripande arbetsätt kring hållbarhetsfrågorna. I grundskolan ska ett språkutvecklande arbetssätt, inom ramen för ordinarie undervisning, prioriteras.

Läroplanen framhåller att skolarbetet ska organiseras så att eleven får möjlighet att arbeta ämnesövergripande. Miljöpartiet vill därför införa en modell i kommunens grundskolor med ett ämnesövergripande arbete, som integrerar språk, samhällsvetenskap, naturvetenskap och teknik. Genom detta arbete får eleven möjlighet att förstå att kunskap från olika ämnen hänger ihop, i en helhet.

Skolans roll för ett normkritiskt tänkande.

Miljöpartiet vill bryta rådande normer och stereotypa föreställningar om vilka yrken, utbildningar och roller som passar för vem. Skolan har här en viktig uppgift. Alla elever ska uppleva att många vägar står öppna, oberoende av exempelvis könsidentitet, föräldrarnas bakgrund eller utbildningsnivå. Skolan ska vara en inkluderande miljö där alla känner sig trygga och välkomna.

Miljöpartiet vill stärka skolornas möjligheter att göra sex- och samlevnadsundervisningen normkritisk och inkluderande.

Elever har rätt att påverka sin situation

Barn och ungdomar ska ha verkligt inflytande över sin skolmiljö och sitt lärande. Skolan ska introducera demokratins grunder redan i förskolan. Kommunens arbete med Uppsalas elevkårer och elevråd är centralt för att eleverna och barnen kan vara med och påverka sin skolgång. Det arbetet vill vi i Miljöpartiet utveckla.

Bättre villkor för personalen i skolan

Det behövs bra lärare i skolan för att eleverna ska lyckas. Lärarna måste få möjlighet till kompetensutveckling genom kollegialt arbete och verksamhetsnära utvecklingsprojekt. Möjligheter för karriärutveckling för lärare och annan personal på skolan ska tydliggöras. I förskolan behöver satsningar göras för att skapa möjligheter för barnskötare att vidareutbilda sig till förskollärare. De lönesatsningar som påbörjats för lärare ska fortsätta.

Miljöpartiet vill i dialog med företrädare för skola, förskola och gymnasium utveckla en modell för hållbara yrken. Det innebär att vi ska ha bra förutsättningar för personalen och att vi ska kunna behålla och rekrytera personal till skolan. Modellen ska omfatta all personal i samtliga skolformer, exempelvis barnskötare, förskollärare, fritidspedagoger, lärare och skolledare.

Bättre fysisk och psykosocial arbetsmiljö i skolan

Den fysiska- och psykosociala arbetsmiljön i skolan är central för att nå goda resultat. Miljöpartiet vill satsa på att förbättra både den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön för både elever och personal. Arbetet ska ske i nära samarbete med elevkårer och elevråd i skolorna. Satsningar på elevhälsan ska göras, i samverkan med Region Uppsala.

Arbetet mot mobbning, kränkningar och diskriminering måste intensifieras. Skolan ska finnas till för de elever och den personal som har den som arbetsplats. Det kan aldrig accepteras att människor utsätts för olika typer av påhopp och angrepp.

Förskolan – grunden för en trygg skolgång

En trygg förskola med hög kvalitet ger barnen en bra start på sin skolgång. Det viktigaste för en god kvalitet är utbildad personal och barngruppens storlek. Miljöpartiet vill att kommunen ska sträva efter att nå Skolverkets riktmärke för barngruppsstorlekar i förskolan (6-12 barn i åldern 1-3 år, 9-15 barn i åldern 4-6 år). Koncept kring utomhuspedagogik ska utvecklas, bland annat genom fler förskolebussar. Miljöpartiet vill också öka inslaget av utomhuspedagogik i grundskolan genom införandet av "En rullande grundskola".

Vuxenutbildning öppnar nya möjligheter att lära

Ett livslångt lärande utvecklar och stärker både individen och samhället. Varje människa ska ha möjlighet att läsa in ämnen eller förbättra sina betyg genom hela livet. Alla nyanlända ska snabbt få ta del av SFI och samhällsorientering. Det ska vara lätt att kombinera SFI, yrkesutbildning, praktik, arbete och föräldraskap. Särskilt viktigt är det att nå utomeuropeiskt födda kvinnor.

Arbetsmarknaden förändras och därmed förändras även kraven på människors utbildning. Miljöpartiet vill att vuxenutbildningen ska fortsätta utveckla arbetet med SFX (yrkes-SFI) i bristyrken som till exempel barnskötare, vårdbiträden och personliga assistenter.

Arbetsmarknad, jämlikhet och trygghet

Arbete ger möjlighet till försörjning och integration

Uppsala har låg arbetslöshet, men de som hamnar utanför arbetsmarknaden blir ofta utan arbete en längre period. För att undvika det behövs tidiga insatser och att kommunen samverkar med olika typer av aktörer. Miljöpartiet vill öka samarbetet med civilsamhället och öka medlen till sociala företag som jobbar med insatser för integrering på arbetsmarknaden.

Miljöpartiet vill även underlätta för människor i alla åldrar att starta och driva företag och kooperativ i olika former. Företagande ska inte ses som en stödjande arbetsmarknadsåtgärd utan en attraktiv karriärväg för människor med vilja, drivkraft och goda idéer.

Kommunen behöver bli en bättre arbetsgivare

Kommunen måste bli en bättre arbetsgivare, både för att öka kvaliteten för vår nuvarande personal och för de människor som behöver kommunens verksamheter. Miljöpartiet vill se heltid som norm och rätt till deltid för alla kommunens anställda. Miljöpartiet vill även se försök med förkortad arbetstid med bibehållen lön samt friskvård på arbetstid för vissa grupper där sjuktalet är höga eller det är extra svårt att rekrytera personal. Kommunen behöver också tydliggöra karriärvägar för kommunalt anställda och stimulera att personal utvecklas inom sitt yrke.

Kommunen ska aktivt arbeta för bredd och mångfald vid rekrytering. De krav som ställs vid anställning ska vara relevanta för uppdraget, så att fler får möjlighet till jobb som de klarar av och kan utvecklas i.

Vägledning för och tilldelning av praktikplatser ska göras normkritiskt och med målet att motverka yrkesval baserade på traditionella könsroller.

Etablering ger socialt sammanhang och förbättrad integration

Uppsala kommun ska ha ett generöst flyktingmottagandesomertill människors helalivssituation och sociala behov. De människor som flytt från krig och svåra livsförhållanden måste få bra förutsättningar för att snabbt etablera sig i samhället. För det krävs ett socialt sammanhang och insatser på flera områden.

Validering av kunskap är centralt och ett gott samarbete mellan kommun och arbetsförmedling är av stor vikt för att inkludering på arbetsmarknaden ska möjliggöras så fort som möjligt. Det är centralt att olika delar av kommunen och andra organisationer samverkar, samt att även uppsökande verksamhet prioriteras för att minska utanförskap.

Diskriminering ska motverkas

Rasism och andra former av diskriminering är oacceptabelt och utgör idag hinder för en effektiv etablering för nyanlända. Miljöpartiet strävar efter att motverka alla former av diskriminering och rasism, i enlighet med den handlingsplan för mänskliga rättigheter som kommunen har antagit 2017.

Stärkt demokrati

Medborgarnas möjlighet att ha inflytande över kommunens verksamhet måste säkerställas och Miljöpartiet vill se ökat medborgarinflytande, till exempel genom utveckling av medborgardialoger.

Ungas tilltro till samhället är grunden för att de ska vilja bidra både i demokratiska processer och acceptera lagstiftning och regler. Det förebyggande sociala arbetet är centralt för att unga i riskzonen inte ska hamna i utanförskap.

Jämställdhet och jämlikhet ger lika villkor i samhället

Miljöpartiet verkar för ett jämställt och jämlikt samhälle. Ett samhälle för alla på lika villkor. Det gäller trygghet, rättigheter, möjlighet att delta och möjlighet att ta del av samhällets olika delar. Staden och samhället måste vara tillgängligt för alla. Den fysiska miljön men även information måste vara tillgänglig för att alla ska kunna delta. Miljöpartiet vill att ett program för att säkerställa att all kommunens verksamhet är både fysiskt och socialt tillgänglig tas fram.

Kommunens arbete med lönekartläggning och jämställdhetsintegrering ska fortsätta och utvecklas för att säkerställa att de orättvisa skillnaderna minskar. Arbetet ska utvecklas till att även inkludera de kommunala bolagen. Jämställda löner ska gälla.

Tryggheten stärks med strukturerat arbete mot våld och hot

Alla som lever i Uppsala ska kunna känna sig trygga och bli behandlade på ett rättvist sätt. Ingen ska diskrimineras eller begränsas på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Miljöpartiet ska verka för ökad och jämställd trygghet i det offentliga rummet genom ett arbete med minskade ordningsstörningar och ökad kollektiv styrka mellan invånare, samt ökad tillit till samhällsviktiga funktioner såsom (vakter, polis och räddningstjänst). Miljöpartiet vill stärka det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld och hot samt öka kunskapen om dessa frågor bland kommunens anställda.

De jouer som arbetar för ökad trygghet och jämställdhet måste kunna planera sin verksamhet på längre sikt och därför bör fler jouer erbjudas så kallat partnerskap med kommunen för att få ekonomiskt stöd på längre sikt. Miljöpartiet vill se ett ökat stöd till de mottagningar som arbetar evidensbaserat med män, mot våld i nära relationer. En uppsökande och förebyggande verksamhet som motverkar skadliga mansideal är en viktig del i att förebygga våld. Samarbeten med organisationer som arbetar för att förbättra villkoren för hbtq-personer bör också stärkas.

Kvinnor och barn som lever i skyddat boende ska prioriteras så att inte bostadsbristen blir skäl att stanna i våldsamt relation. Kvinnor och barn som bor i jourhem ska därför få förtur till bostad.

Omsorg, kultur och fritid

Trygga personalförsörjningen i socialtjänst och omsorg

Socialtjänsten utgör ett nav i välfärdssamhället och måste fungera väl för att andra verksamheter, såsom skola och sjukvård, ska kunna fullgöra sina uppdrag. Personalsituationen inom socialtjänsten är en utmaning för samhället, som det kommer att behöva läggas extra kraft för att lösa. Socialtjänstens verksamheter och metoder ska kontinuerligt utvärderas och förnyas i takt med den övriga samhällsutvecklingen.

För att vården och omsorgen i kommunen ska hålla bästa kvalitet krävs att de som arbetar i verksamheten har bra arbetsvillkor och möjlighet att göra ett bra arbete. Möjlighet till karriärutveckling är också viktiga åtgärder.

Ökad tillgänglighet för äldre och personer med funktionsnedsättning

Tillgängligheten måste öka för de som idag har begränsade möjligheter att ta sig runt med den ordinarie kollektivtrafiken. De som har rätt till färdtjänst ska kunna ta sig runt i länet på samma sätt som de som nyttjar kollektivtrafiken. Miljöpartiet vill därför verka för att färdtjänsten regionaliseras så att färdtjänstområdet blir samma som UL-området. Stadens gaturum ska också ge god möjlighet att ta sig fram med rullstol, elektriska småfordon eller som synskadad.

Alla människors har en grundläggande rätt att besluta om sitt eget liv. LSS-lagstiftningens intentioner ska följas och människor i behov av LSS-insatser ska få sina rättigheter tillgodosedda. En utbyggnad av hjälpmedel till äldre och personer med funktionsnedsättning ska prioriteras.

Äldres möjligheter till rörelse och kultur ska tillgodoses och satsningar bör göras på kommunala boenden för att möjliggöra för äldre att ta del av olika verksamheter och aktiviteter. Miljöpartiet vill att kommunen ökar sina satsningar på socialt förebyggande arbete och skapar mötesplatser som är öppna för bredare målgrupper. Miljöpartiet vill att kommunen utvecklar en beredskap för hur klimatförändringarna kommer påverka de som är i behov av kommunens omsorg och vård, till exempel åtgärder för att motverka negativa konsekvenser vid värmeböljor.

Samverkan inom vården med individen i centrum

För många som behöver vård krävs kontakt med såväl Uppsala kommun som Region Uppsala. Miljöpartiet vill se en ökad samverkan med Region Uppsala inte minst när det gäller arbetet med äldre, multisjuka och personer med psykisk ohälsa. SIP (samordnad individuell plan) kan och bör spela en viktig roll i detta arbete. Miljöpartiet vill se över och utveckla arbetet med SIP.

I samarbetet mellan Uppsala kommun, Region Uppsala och de övriga kommunerna i länet är det viktigt att förbättra och effektivisera gemensam vård och vårdkedjor för främst äldre med svåra sjukdomar och för personer med funktionsnedsättning, men också att se den gemensamma nyttan med samverkan kring hälsoförebyggande arbetet.

Stärkt arbete mot psykisk ohälsa bland barn och unga

Andelen barn som drabbas av psykisk ohälsa har mer än fördubblats de senaste 20 åren. Barn och unga som inte får vård och stöd i tid riskerar att utveckla en fördjupad problematik senare i livet. Psykisk ohälsa är ett allvarligt problem och hinder för alla som blir drabbade. Det är viktigt att på ett systematiskt sätt identifiera risker och behov och säkerställa en god tillgänglighet till vård och stöd på rätt nivå. Miljöpartiet vill se ett närmare samarbete med Region Uppsala för att hitta kloka sätt att arbeta med dessa frågor, för att skapa bättre förutsättningar för en god och jämlik vård. Detta kan innebära en närmare samverkan mellan skolor, elevhälsan och socialtjänsten inom kommunen och BUP inom Region Uppsala. Ett större fokus behövs på verksamheter i "första linjen", som finns där människor finns. Det ska inte upplevas som den enda vägen och lösningen att vända sig direkt till specialistpsykiatri. Den ska finnas till för människor med mer komplicerad problematik.

Ett rikt kulturliv med bredd och mångfald

Kulturen spelar en stor roll i att utveckla ett välmående och hållbart samhälle. En grön kulturpolitik bidrar till att skapa förutsättningar för alla människor, oavsett ålder, funktionsvariationer eller socioekonomiska faktorer att ta del av kulturverksamheter. Det gäller både professionellt skapad kultur och möjligheter till eget skapande. Miljöpartiet vill verka för att människor får tillgång till mötesplatser för eget skapande. Detta bidrar till en förbättrad livskvalitet för invånarna. En grön kulturpolitik skapar förutsättningar för professionell kultur och amatörkultur att växa sida vid sida. Uppsalas kulturliv ska kännetecknas av bredd och mångfald.

Bibliotek och museer är viktiga platser för att ge människor möjligheter till kunskap och utveckling, såväl som en meningsfull fritid. Biblioteken har en central roll för ökad jämlikhet och möjlighet att delta i demokratin. Miljöpartiet vill utöka satsningarna på bibliotek och kommunala museer. Idrottsbibliotek ska vidareutvecklas. Försöket med obemannade bibliotek ska utvärderas och ytterligare testas.

Miljöpartiet vill fortsätta att utveckla kulturskolans verksamhet med fler ämnen och pedagogiska undervisningsmetoder och få större spridning i kommunen. Miljöpartiet bevakar behovet av mötesplatser för unga, såsom fritidsklubbar, fritidsgårdar och bibliotek, när kommunen växer och byggs ut. Miljöpartiet verkar för att stödja föreningar som erbjuder meningsfull verksamhet under skollov för barn och unga.

Miljöpartiet verkar för att skapa goda bebyggda miljöer genom tillämpning av 1 %-regeln vid offentlig byggnation. Miljöpartiet verkar för att konstnärer i Uppsala kommun ska kunna arbeta under rimliga arbetsvillkor.

Äldres möjligheter att ta del av kultur är viktigt och satsningar för att möjliggöra kulturaktiviteter på kommunens äldreboenden behöver utvecklas.

Goda möjligheter till fritidsaktiviteter

Uppsalaskavara en stad för alla. Med bättre information om mötesplatser, utflyktsmål och vandringsleder i kommunen ökar tillgängligheten. Miljöpartiet vill att information om aktiviteter, evenemang, kultur och historiskt intressanta platser ska finnas lättillgängligt och på flera språk genom till exempel en app. Utflyktsmål och naturleder ska vara lätta att nå med kollektivtrafik och det ska finnas bra cykelparkeringar.

Mötes- och aktivitetsplatser ska finnas i människors närområde. Miljöpartiet vill prioritera fler små anläggningar nära människors bostäder än få platser som är stora men långt från människors bostäder, så att de måste transportera sig dit.

Fritidsgårdar är viktiga platser för möten, utveckling och fritid. Miljöpartiet vill att fritidsgårdarna ska få ett bredare uppdrag att nå fler målgrupper än idag för att fler sociala mötesplatser ska skapas. Lokaler för alla åldrar ska läggas tillsammans med t.ex. fritidsgårdar för att bryta ålderssegregering och bidra till trygghet. Miljöpartiet ser positivt på fler alkoholfria mötesplatser för unga vuxna och där alla åldrar kan träffas.

Uppsalas föreningsliv är en viktig del i en aktiv fritid. Föreningslivet är också en demokratiskola och ger möjlighet att lära sig viktiga erfarenheter. Föreningsstödet ska därför öka men åtföljas av krav på en verksamhet som är öppen för alla.

Goda möjligheter för idrott och rörelse

Att idrotta och röra på sig skapar många positiva effekter, både direkta i form av bättre hälsa och livskvalitet och indirekta effekter. Satsningar för att öka deltagandet i breddidrott bör prioriteras. Möjligheten att prova på olika idrotter och att spontant idrotta runt om i kommunen är viktigt och bidrar till att fler idrottar mer.

Miljöpartiets prioritering av gång, cykel och kollektivtrafik i stadens transportsystem medför också att människor generellt är mer fysiskt aktiva än när staden är byggd för biltrafik. Detta förbättrar även folkhälsan och människors välmående.

Ett ekonomiskt hållbart Uppsala

Miljöpartiet håller principen om god hushållning högt, både ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Vi behöver hushålla med alla dessa resurser för att skapa en hållbar framtid. Vi är övertygade om att de tre områdena hänger nära samman, och förutsätter varandra för att långsiktigt gå ihop. Det kommunala ansvaret rymmer oerhört viktig service och omsorg till invånarna, och om vi inte har en rimligt god ekonomi så kan vi inte tillhandahålla detta..

Uppsala kommun har under ett antal år brottats med ekonomiska problem, vilket bl a lett till en sjunkande soliditet för kommunen. Det innebär att allt större andel av våra tillgångar är finansierade med lån. Denna ekonomiska utveckling har Miljöpartiet i majoritet med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet vänt under innevarande mandatperiod. Kommunen står inför stora investeringar som kan bli svåra att finansiera om soliditeten är alltför låg. Miljöpartiet vill eftersträva en högre grad av egenfinansiering av våra stora investeringsprojekt.

Miljöpartiet vill sträva efter större överskott än 2 % i den kommunala budgeten under mandatperioden

2018-22, för att klara nödvändiga investeringar. Vi behöver fortsätta det goda arbete som har gjorts under mandatperiod 2014-18, med att hålla nere nettokostnadsutvecklingen i kommunen. Om vi inte lyckas med det ökar risken för skattechöjningar. Den övergripande målsättningen måste alltid vara att hushålla med resurserna och att inte ta ut mer i skatt än vad som behövs för att klara en god servicenivå och ekologisk balans.

Miljöpartiet har under mandatperioden arbetat för att kommunens plan- och budgetarbete ska bidra till att uppnå mål om social och ekologisk hållbarhet. Därför har bl.a. budgetprocessen förändrats utifrån FN:s hållbarhetsmål. En ny finanspolicy har antagits som innebär att kommunens finansförvaltning klimatanpassas och placeringar i bolag som producerar kol, olja eller naturgas ska avvecklas, så kallad divestering.

Miljöpartiet vill med ditt stöd fortsätta arbetet för ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart Uppsala.

Kontakta oss:

Rickard Malmström
rickard.malmstrom@ uppsala.se
018 727 13 15

Linda Eskilsson
linda.eskilsson@mp.se
072 222 73 31

Miljöpartiet i Uppsala

uppsala@mp.se

018 727 13 16

mp.se/uppsala

miljöpartiet de gröna

UPPSALA